

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Parohiile cl. I. și II. pe un an 400 Lei Parohiile cl. III. și subclasă „ 300 Lei Pentru preoți și particulari . . . 300 Lei Un număr 5 Lei Pentru străinătate pe un an . . . 500 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”. Iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrațiunii „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș</p>	<p>Prețul inserțiunilor</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, congrese, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
--	---	---

Pe pământul Transnistriei.

XVI

Printre „inochențiști“.

În partea sudică a orașului Balta, printre casele cu aspect sărăcăcios, se află mănăstirea Teodosie.

Aici ne așteaptă Moldovenii.

N'am coborât bine din mașină și o ploaie de flori cade asupra noastră.

Călcăm pe un covor de flori, printre spaierul de copii.

Bătrânii merg înaintea noastră intonând un tropar.

Copiii ne întind mereu flori. Am luat atâtea buchete albe, ca nevinovăția sufletului lor, și noi și d-l Prefect și soldatul nostru, încât nu le mai putem cuprinde în brațe.

Într'o grădină mare, cu multe clădiri, căutăm, cu ochii, sf. mănăstire. O socoteam undeva, ascunsă într'un umbrar din grădină. Dar nu descoperim în nici o parte a grădinii, silueta vreunei biserici.

Mănăstirea are aspectul unei locuințe obișnuite. Este însă, cea mai mare clădire din grădină.

Intrăm într'o sală mare, înaltă și goală. Aceasta este biserica lui Teodosie.

Pe o masă lungă, plină de flori, Moldovenii au improvizat un altar.

Câteva icoane, o cruce și o evanghelie, sunt așezate la mijloc, într'un cadru de crisan-teme.

În fața acestui altar, am rostit o scurtă rugăciune.

Moldovenii au ingenunchiat într'o tăcere solemnă.

Trecem apoi într'o sală alăturată, tot atât de spațioasă.

Aceasta a fost biserica lui Inochentie, ne informează localnicii.

Inochentie?

Am tresărit din toată ființa. Evităm însă întrebările, lăsând pe Moldoveni să ne vorbească singuri despre acest faimos călugăr.

„Feodosia“ a avut deci două altare.

Biserica lui Teodosie fusese transformată de bolșevici în sală de spectacole.

Biserica lui Inochentie este plină de fer vechi și lucruri de lemn aruncate unele peste altele.

Ni se arată mormântul lui Teodosie, ale cărui oseminte au fost dezgropate de bolșevici și duse în cimitirul comun, pentru a sista pele-rinagiile la mormântul lui.

Mănăstirea aceasta a fost cândva, un important centru monahal și Moldovenii ne vorbesc cu mândrie despre trecutul ei.

Ascultăm cu îngăduință toate detaliile lor deși răbdarea noastră este hărțuită de curiozitatea de a afla amănunte edificatoare despre Inochentie.

Remarcăm, dela început, o accentuată familiaritate între credincioșii de aici.

Comunitatea aceasta trebuie să aibe o zestre specială dela Inochentie.

Întreaga lor atitudine însă, nu trădează nimic ciudat.

Totuși, o notă caracteristică se poate ușor remarca la acești Moldoveni: nu plâng, nu se zbuciumă când își povestesc suferințele. Au fețele senine, vorba stăpănită și siguranța că persecuțiile abătute asupra lor, sunt o încercare a dragostei lui Dumnezeu. Bolșevismul nu i-a surprins și nu i-a înspăimântat. Ei au suferit persecuții, împreună cu „profetul“ lor, și înainte de bolșevism. Inochentie i-a pregătit pentru aceste zile grele.

Înfățișarea la judecata supremă a lui Dumnezeu, este mai înfricoșătoare decât toate „progromurile” organizate de oameni cari pot pierde trupul, dar nu pot arunca sufletul în „gheenă”.

Ce-a făcut din oamenii aceștia incultul călugăr, venit aici din Coșenții Basarabiei, acum 31 de ani?

Moldovenii îl socotesc nevinovat și sfânt.

„Inochentie n'a făcut nici un rău” ne declară un bătrân, care părea să se bucure de o deosebită ascendență printre Moldovenii.

Nu este timpul nici locul să combatem toate învățăturile eretice ale ieromonahului Inochentie, pe care Moldovenii îl apără cu toată încăpăținarea.

În primitivismul credinței lor, ei nu pot desluși ideile confuze și eretice ale călugărului, care izbutise să pună o desăvârșită stăpânire pe sufletul lor.

Fără îndoială, Inochentie a propagat învățături eretice. Biserica rusă l-a condamnat la timpul său.

Inochentie vine la Balta prin anul 1910, după ce trecuse prin mai multe mănăstiri din Basarabia și Rusia. Aici veneau pelerini numeroși — printre care și mulți Moldovenii — la mormântul „făcător de minuni” al lui Teodosie (Teodosie Levîțchi † 1845), care predicase cu o elocvență caracteristică ereziarhilor, despre sfârșitul lumii și judecata din urmă, etc. Inochentie ia conducerea Moldovenilor din Balta și a celor care veneau în aceste lungi pelerinagii, cărora le vorbește și le slujește în limba lor.

Secretul puterii de fascinare al lui Inochentie, nu rezidă numai în imaginile înfricoșătoare pe care le utiliza în predicile lui libere și neîngrijite, despre sfârșitul iminent al lumii, ci și în faptul acesta că vorbea și slujea în limba poporului moldovean.

Moldovenii urau, prin instinct, tendințele de rusificare ale stăpânirii. Deși de aceeași credință, ei se izolează de Ruși dintr'un instinct de conservare. Căci convingerea poporului rus într'o chemare mesianică, născută dintr'un elan specific acestui popor, devine uneori de un fanatism violent, care poate merge până la persecuția aceluia care nu ar voi să fie rus înainte de a deveni pravoslavnic.

Lipsit de cultură, persecutat de stăpânire și pornind dintr'o atmosferă deja tulburată de erezie, Inochentie cade dintr'o rătăcire în alta.

Dar cu toate rătăcirile lui — cu toate grozăviile pe care le-ar fi comis el și aderenții lui, în hrubele dela Lipectcoe — el continuă să facă slujbele religioase în limba moldovenească.

A fost alungat și Moldovenii l-au însoțit.

A fost osândit pentru erezie, dar Moldovenii nu-și pierd încrederea în el.

Inochentie devine un fel de „proroc” al lor.

Mistica sentimentului național se împletește cu credința lor în Dumnezeu, deși pe drumuri deviate.

Și acesta nu este un caz unic în istoria Bisericii rusești.

Mișcarea naționalistă-bisericească, a ucraineanului Lipkovski, sfârșește și ea în schismă și apoi în erezie (Biserica autocefală a „autohirotoniților”).

Inochentismul a dispărut. El se mai menține în centrele unde a trăit însuși Inochentie.

Când Moldovenii aceștia se vor ruga liber, în limba lor, când li se va face o bună instrucție în dreapta credință și când vor fi dispărut acei ignoranți călugări sau laici cari au cutreerat profitând de numele și „autoritatea” lui Inochentie, sporind ideile lui eretice și atacând direct Biserica — ceace nu făcuse Inochentie — Moldovenii noștri vor uita toate practicile inochentiste.

Despre Inochentie se va mai aminti doar în istoria mișcărilor naționaliste ale Moldovenilor din Transnistria — oricât de slabe ar fi ele.

Deocamdată constatăm că inochentistii de aici, dela Balta, sunt respectuoși față de preoți și Biserică, se închină și se roagă ca noi. Au convingerea că ei n'au ieșit din sânul Bisericii și se bucură că au găsit un preot ortodox — care în timpul cât vizităm noi mănăstirea lipsește, având să înmormânteze un parohian.

Am plecat dela mănăstirea „Teodosie” însoțiți de duioasa părere de rău a Moldovenilor.

În stradă am găsit mașina împedată cu flori.

Câteva buchete le-am păstrat până la întoarcerea noastră în București.

Florile s'au vestejit.

În sufletele noastre însă, imaginea copiilor cu obrăjorii îmbujorați, care ne-au dăruit aceste flori, a rămas ca cel mai frumos suvenir...

Pământul Transnistriei este pământ românesc.

În zorii zilei de 23 Septembrie, plecăm din Balta spre Tiraspol, unde va trebui să ne prezentăm d-lui Guvernator al Transnistriei.

Drumul este lung și desfundat. Tancurile grele au intrat adânc în pământul negru.

Regimente de soldați români se întorc istoși sau se duc înfrigurați spre front.

Soldatul român!

Îl salutăm, pe toate drumurile, cu toată mândria.

Cu ranița grea în spate, pe aceste drumuri glodoase, calcă cu încredere pământul pe care l-a dezrobot.

Odesa e strânsă într'un cerc de foc.

Vânătorii de munte urmăresc inamicul Neamului și al Crucii, spre stepa Nogaică și Marea de Azov.

Mândrii noștri feciori, înaintează transfigurați de misiunea sfântă pe care-o îndeplinesc.

O unitate de fiicăi moldoveni, merge cântând ca la nuntă. Două avioane românești zboară pe deasupra capului lor.

„Să le dați de știre că venim și noi“ strigă soldații de jos, urmărind avioanele cari dispar peste coline.

Și glumele încep...

Unul rămâne în urmă. Îl rod bocancii. Și ca să nu rămână de camarazi, își scoate bocancii, îi ia pe umăr și calcă cu piciorul gol pământul cleios și rece. „...Are să se vindece, el, piciorul, Dom' Căpitan... Sănătos să fiu... când vom poposi la... Odesa“.

Îi urmărim până când dispar.

Se duc să lupte!

Și căutând în zare urma lor, ochii noștri s'au oprit pe mormintele proaspete dela marginea șoselei... Un fior rece săgetează inimile noastre.

Doamne, Doamne; păzește-i de gloanțele dușmane...

Lupta lor e dreaptă și sfântă.

Cu ce suntem vinovați că am trăit aici, în calea tuturor năvălitorilor...?

Neamul nostru a trăit, în vremi de liniște ca și în vremi de urgie, pe ambele maluri ale vechiului Tyras.

Sub năvălirile barbare, elementul românesc — îndepărtat de munții ocrotitori — a slăbit mult dar n'a dispărut.

Învățații noștri ne-au demonstrat cu des-tule argumente istorice, toponimice, lingvistice, și folkloristice, permanența elementului românesc în Transnistria.

Cronicile vechi slave, au numit pământul acesta „Principatul Bolohovean“.

Țării l-au numit „Moldova nouă“. Bolșevicii au înființat aici, în 1924, „Republica Socialistă a Moldovei“.

Moldovenii înșiși, nu s'au numit niciodată altfel...

„De amu am hi toți la una“ își mărturisea bucuria țaranul Pătrunjel din Butor.

Să ne ajute Dumnezeu!

Facă Cerul, ca alipirea fraților din Transnistria la trupul Țării, să deschidă drumul integrității românești, căci noi n'am luat pământul acesta ca o compensație, pentru pierderea altui pământ, dela cealaltă graniță a Țării!

(Stăruit)

Pr. Marcu Bănescu

Duminica Florilor.

— Reflexii. —

Osana, binecuvântat este cel ce vine întru numele Domnului (Matei XXI, 9).

Un suflu primăvăratec răsbate pe pământul nostru.

O boare aprilică începe să adieze văzduhul.

Mugurii copacilor încep să se desghioace.

Natura din molăia letargie a iernii, revie și restaurează verdele lînțoliu al pământului.

Ici colo mijeste firicel de iarbă.

E primăvară! Vin Florile!

Suntem în Duminica Florilor și stăm sub înrăurirea covârșitoare a imnului de slavă, cu care a fost întâmpinat Iisus Hristos la intrarea în cetatea Ierusalim!

Vedeți-L și cuprindeți-L pe Iisus așa cum intră majestos în cetatea nelegiurii!

Uitați-vă la El și vedeți pe câtă lume pune în mișcare la intrarea Sa în cetatea urii!

Vrem astăzi să însoțim cu sufletele noastre pe Iisus!

Priviți la acest cortegiu, în fruntea căruia Iisus stă călare pe un mânz de asin, peste care s'a aruncat un veșmânt și cuprindeți-L așa cum a intrat în cetatea minciunii!

Intră Iisus urmat de oameni! Da! Sunt mii de oameni!

E cortegiul păcii, ce înaintează vertiginos în cetatea neliniștei!

Priviți la aceia ce-i urmează. E armata Lui! Armata păcii!

Armata păcii, care în entuziasm exuberant flutură și agită ramuri de finic și smochini!

Prin sufletul lor trece acelaș fluid, e fluidul credinței ce-i încheagă!

Din inimile lor svăcnește și se ridică nevolnic acelaș cântec de slavă: „Osana, binecuvântat este cel ce vine întru numele Domnului“.

Priviți în acea mulțime de oameni ce-i urmează și veți vedea pe Lazar de curând înviat din morți, cu surorile Marta și Maria! Din piepturile lor țâșnește acelaș imn de slavă: „Osana, binecuvântat este cel ce vine întru numele Domnului“!

Nu distingeți oare în acea mulțime pe slăbănogul dela scăldătoarea oilor, căruia Iisus prin sentința: „Iertate sunt păcatele tale“, desfăcându-i trupul de păcate, i-a redat renașterea fizică și spirituală? Și el cântă acelaș imn de mărire, de bucurie, „Osana întru cei de sus!“

Priviți și veți vedea în acea mulțime ce-i urmează, pe fiul văduvei din Nain, pe cei 5000 pe cari i-a săturat în pustiu, pe sluga sutașului, pe paralyticul din Capernaum, pe orbul din Ierihon! Sunt mii și mii!

Toți aceștia au cunoscut odinioară miracolul mântuirii Lui!

Și acum, plini de fericire, cântă și ei cântecul acesta, imnul acesta de slavă: „Osana, binecuvântat este cel ce vine întru numele Domnului!“

Iată armata Lui!

Și toată cetatea a ieșit întru întâmpinarea Lui, atrasă de acest imn.

Lumea a părăsit casele și a ieșit în stradă,

Toată cetatea freamătă de bucurie.

Din piepturile tuturor izbucnește ca un torent năvalnic, acelaș imn de slavă, „Osana, binecuvântat este cel ce vine întru numele Domnului“!

Acelaș imn îi înfrățește.

E o muzică dumnezească.

E o simfonie cerească ce străbate zărilor.

Dar oare încotro se îndreaptă Domnul?

Cotește spre dreapta, spre drumul templului.

Se duce să înfrunte cealaltă armată, a fariseilor, a preoților templului. Ei formază armata urii.

Sunt hienele poporului.

Se duce să purifice templul de necurățeniile mânilor lor.

A ajuns. E în fața templului.

Descalacă de pe asin și urcă în grabă scările templului.

Ochii tuturor stau ațintiți asupra Sa.

La câțiva pași de intrarea templului I se înfățișează o privescătoare revoltătoare; sunt vânzătorii de vite și de paseri, de porumbei, de oi și boi, târguindu-se ca în piață; când vede pe schimbătorii de arginți cu taraba desfăcută și sunându-și banii într'un mare tărăboi; când aude în pridvorul templului mugetul boilor, behăltul oilor și guruitul porumbeilor, când vede

toate acestea se înfurie. Și înfuriat, își face un bici cumplit, smulgând sforile de ștreanguri dintr'o tarabă și îi gonește pe toți afară, oi și boi și porumbei, risipește banii schimbătorilor prin coridoare; mesele le-a dat de-a dura și cu o voce fulgerătoare despică văzduhul printr'un strigăt puternic: „Ce-ați făcut din casa mea, casa mea casă de rugăciune este și nu peșteră de tâlhari!“ (Ioan II, 12—22).

Lumea sta uluită.

Glasul Lui, ce n'a scos decât cuvinte blânde și mângâietoare, e acum răcnet de revoltă, e tulnic de foc, ce sfarmă; ce prăbușește.

Mâna Lui, ce n'a știut decât să mângăie, să aline și să binecuvinteze, împletindu-și cu ea biciul, o preface în pleasnă de foc.

Fața Lui, fața aceea senină, e acum crispată. Ochii Lui, ce n'au știut decât să înduioșeze, scapără acum lumini fulgerătoare ca jăratecul.

Iată cum se sfârșește cortegiul păcii.

Dar din clipa în care Iisus Hristos a purificat templul de necurățeniile mânilor talmudice și fariseice, din aceea clipă vor jura răzbunare.

Da, răzbunare!

Să se răstignească vrem. Să se răstignească vrem.

Demonul acesta se înfiripă în conștiința lor. Vor face în așa fel ca peste 5 zile să se audă un alt imn, un alt vuet, cel al osândirii: Să se răstignească vrem! Să se răstignească vrem!

Iată deci că drama însângerării lui Iisus începe cu Duminica Floriilor, din pridvorul templului ierusalimic!

Pr. Octavian Tursa

Petreceri în post.

„Oastea Domnului“, publicație ce apare în Sibiu sub patronajul I. P. S. Sale mitropolitului Dr. Nicolae Bălan, scrie într'un număr recent al său:

„Citim în ziare că „Uniunea Ziariștilor Profesioniști“ din București a aranjat pe Sâmbătă 21 Februarie la orele 8 seara până la 6 dimineața un mare bal. Adică tocmai în Sâmbăta din săptămâna întâia din Postul Patimilor Domnului Iisus, ziariștii noștri au găsit să cheme lume la bal cu dansuri și băutură. Halal de așa ziariști. Parcă ar fi jidovi ori turci și nu creștini.“

Desigur, suntem mai răi și decât unii și decât alții!

Căci aceia respectă obiceiurile și rândue-
lile încopciate cu religia și cu credința lor, în
timp ce noi — în frunte cu ziaristii noștri,
„Uniunea Ziaristilor Profesioniști“? — dansăm
în Postul Mare!

Și atunci ne întrebăm cu îndreptățită in-
dignare:

1. Poate un corp cu autoritate în Stat să
se comporte cu atâta ușurință — ca să nu zi-
cem *provocare* — față de sentimentul unanim
al nației noastre de creștini?

2. Poate el nesocoti *astăzi* încordarea
uriașe a acestui popor și pe care mereu presa
ø recunoaște și propagă ca fiind făcută în nu-
mele și pentru biruința Crucii?

3. Poate rămâne această nesocotință ne-
pedepsită, sau măcar neînfierată, spre a nu
mai stărui în echivocuri? Căci mulțumită pre-
sei, care face și operă instructivă și educa-
tivă în marele public, poporul nostru *aude și
știe* cam despre tot ce se întâmplă în țara
noastră. Și, mai departe, spre a isprăvi odată
cu balurile și cu ceaiurile dansante în Post.

Este deadreptul insultător pentru o țară
cu tradiție bogată creștină, cu Biserică patri-
arhicească și cu sute de biserici în Capitală!?

Tocmai DV. ar trebui să descoperiți și
să combateți pe cei cari vără desagregarea în-
tre noi prin nesocotirea datinilor și obiceiurilor
noastre, *a legii noastre românești!* Să strigați
până la auzul simandicoaselor figuri dela so-
cietatea „Principele Mircea“, care cu o răută-
cioasă perseverență își ține „Ceaiurile dansante“
în Postul Mare (anul acesta și l-a ținut în 21
Martie, a patra săptămână din Post), că acea-
sta *nu e bine* să se facă, mai ales de o so-
cietate filantropică!?

Numai așa veți putea colabora cu Bise-
rica și Școala, pe umerii cărora Neamul așea-
ză azi răspunderi grele! Altfel cădeți în păca-
tul alora cari propagă una dară făptuiesc alta,
și lumea nu vă va mai crede.

Calea mântuirii:

Rugăciunea

II

Urmașii sfinților Apostoli, episcopii și preoții
credincioși, au făcut și vor face totdeauna, în
numele Mântuitorului, *aceleași* minuni ca și
Învățătorul: „*Cel ce crede în mine, va face și
el lucrurile pe care le fac eu și mai mari de-
cât acestea va face.*”

Urmașii lui Iuda — preoții nevrednici, vână-
tori după măriri deșarte și lacomi de bani —
vor vinde pe Mântuitorul oridecâteori li se dă
ocaziunea, îl vor săruta cu sărutare vicleană și
vor risipi turma, care nu-i urmează, pentrucă
nu le cunoaște glasul.”

Aveni mii și mii de cazuri de vindecări
minunate, săvârșite prin rugăciunile curate și
calde ale multora dintre cucernicii noștri preoți
și cuvioșii noștri călugări din cutare sat sau
mănăstire. Cunosc preoți români ortodocși la
cari în ziua de Vineri abia poți răsbate printre
mulțimea, ce vine din mari depărtări, să-i tă-
măduiască boalele sufletești și trupești. Cineva,
care a vizitat mănăstirile noastre, văzând, lângă
ușa de intrare a uneia din ele, sute și sute de
cârji, a întreat starețul mănăstirii: „Ce-i cu
aceste cârji?”. „Toți slăbănogii și ologii, cari
s’au vindecat, prin rugăciunile noastre, au lă-
sat cârjile aici“, — fu răspunsul starețului.

Hristos și azi face minuni prin preoții Lui
sfințiți și sfinți, cucernici și curați. El, Domnul
și azi înfruntă pe cei necredincioși pentru ne-
credința lor, pe cei ce n’au în suflet credință
nici măcar cât un sâmbure de muștar.”

Și unora și altora, și celor vrednici și ce-
lor nevrednici, și preoților și credincioșilor deo-
potrivă, Mântuitorul le spune răspicat, că Satana
nu iese din om decât numai prin *credință*, și
prin manifestarea ei în afară: prin *post* și
rugăciune.

Rugăciunea și postul — iată „calea cea
îngustă“ care duce la izbăvire. Iată armele pe
care Domnul le pune în mâna aleșilor Săi, să
alunge cu ele spiritele necurate, cari fac pe
oameni *muți și surzi*, „muți“ când este vorba
să laude numele Domnului, și *surzi* când tre-
buie să audă poruncile Lui.

Asupra uneia din aceste arme, anume asupra
rugăciunii, vreau să stărui mai mult, convins
cu numai prin ea (încopciată cu postul) vom
putea deslega limba mușilor și deschide urechile
surzilor, ca să audă glasul de chemare al Mân-
tuitorului, care dorește ca „toți oamenii să se
mântuiască și la cunoștința adevărului să vină“.

Domnul așteaptă, în fiecare clipă din zi și
noapte, *pe toți îndrăciții zilelor noastre* să se
apropie de El, spre a-i elibera, ca și pe îndră-
ciții de care fac pomenire sfintele Evanghelii,
de duhul cel rău, ce-i stăpânește și-i tiranizează.

În sf. Scriptură găsim atâtea exemple stră-
lucite despre *puterea rugăciunii*, ca și despre
binefăcătoreea și minunata ei influență asupra
vieții celui ce crede cu adevărat. Căci între cre-
dință și rugăciune este o strânsă și *organică*

legătură, aceeași legătură care există între izvor și râu, între soare și razele sale. Rugăciunea izbucnește din pieptul credinciosului, ca râul din izvor, ca raza din soare.

Cine nu crede nici nu se roagă. Cine nu crede în Domnul, nu-L iubește și nu nădăjduiește nimic dela El, nici nu simte necesitatea să stea de vorbă cu El. Căci, doar, pentru credincios, rugăciunea nu este altceva decât comuniunea, vorbirea cu Dumnezeu, contactul viu, reciproc și tainic între om și Creatorul său.

Problema credinții, a rugăciunii stă în funcție de problema religiei în general. Dacă admitem realitatea religiei, a credinții religioase, ca un fapt obiectiv, organic legat de ființa omenască și deci comun tuturor oamenilor, suntem *constrânși*, în mod imperativ, să admitem că și rugăciunea este o *necesitate* a sufletului de a se înălța, măcar pentru câteva clipe, acolo de unde a venit.

Dacă, însă, vom cuteza, cum fac unii așaziși învățați, să confirmăm că religia și credința este ceva „liber, personal, nedemonstrabil și incomunicabil, ceva ce poate fi aruncat, fără a cădea exigențele rațiunii; că crezi din temperament, tradiție, educație, rutină, nevoie, — dar poți să nu crezi prin voință, spirit critic, educație, temperament“, etc., pentru asemenea „învățați“ nu mai avem ce vorbi despre rugăciune.

Despre realitatea religiei și a credinței, ca fapt divin, și deci despre necesitatea rugăciunii ne stă mărturie *Istoria religiunilor*. În ea aflăm adevărul că toate popoarele, începând cu cele mai primitive, dela închinătorii *religiei strămoșilor, sintoiști, taoiști, brahmaniști, budiști* și până la închinătorii quasi-monoteiști ai lui *Mithras și Jupiter* și chiar ai lui *Jehova* din V. Testament, au adus jertfe sângeroase sau mai puțin sângeroase, împreunate cu rugăciuni, diferitelor zeități, sau, în cazul Iudeilor, Dumnezeului celui adevărat. Până și zeului de pe tron, *Impăratului*, i s'au adus din partea Egiptenilor, Mezilor, Perșilor și chiar a Romanilor, jertfe închinăciuni, și rugăciuni.

(Urmează)

Pr. Gh. Cotoșman

¹⁾ Ioan, 14, 12. ²⁾ Ioan, 10, 12. ³⁾ Matei, 17, 20.

Ș T I R I

O instituție economică de laudă — Comunitatea de Avere din Caransebeș. Zicem așa, pentru că în pofida atâtor cascade economice și financiare câte au trecut asupra-i în anii din urmă, se arată tot mai prosperă. Aceasta a constatat-o și Adunarea ge-

nerală a reprezentanților celor vreo 90 comune grănicerești, ținută în Caransebeș la 21 i. c. Remarcabilă a fost cuvântarea președintelui, d-l Lt.-Colonel R. Boldea care a fost o reprivire nu numai economică ci de ordin general asupra trecutului. Semnalăm apoi pasagiul în care constata „cu fericire și satisfacție la activul anului trecut: încetarea unor frământări prin alegerea atât de nimerită a noului Episcop al Caransebeșului, în persoana P. S. Sale Părintelui Episcop Veniamin Nistor... Grănicerimea și-a mărturisit speranța că prin această alegere s'a încheiat un capitol de frământări sterile în istoria eparhiei noastre...“

Pentru anul economic expirat s'a prezentat raport și gestiune, din care s'a constatat un escedent — beneficiu net — de Lei 16,871.006. De toate acestea nu putem decât să ne bucurăm, bine știind că în timpul din urmă tot mai mult această instituție este preocupată și de probleme de ordin caritativ, social și cultural. Ceeace de altfel îi face cinste!

Praznicul săracilor. Ostea Domnului din Caransebeș a creiat o creștinească tradiție în localitate, organizând la ziua Bunelvestiri din fiecare an câte o masă sau mai nimerit un *praznic al săracilor*. Păr. Isaia Suru și Traian Dobromirescu au sfințit Mercuri în prezența P. S. Sale păr. Episcop Veniamin praznicul pregătit de oaste în curtea Oficiului Parohial. P. S. Sa — care a participat însoțit de consilieri și secretar preoții din gremiu și preoții profesori dela Academia Teologică — a binecuvântat masa aceasta, spunând celor săraci că ea este fructul milei și al dragostei creștine. Cu toată asprimea vremii *sufletele caritabile* au știut găsi mijloace de a hrăni 150 săraci; pentru aceea ei trebuie să fie cu o adâncă recunoștință față de marimonioși binefăcători, recrutați cu deosebire dintre membrii Societății Oastea Domnului.

Conferințe. În cadrele Astrei a vorbit Sâmbăta trecută d-l prof. univ. N. Părvulescu despre *locul omului în cosmos*. Față de imensitatea spațiului, acest loc este neînsemnat. Imensitatea spațiului poate fi contemplată într'o seară senină — vom vedea una din acele cutremurătoare măreții de care vorbea odinioară filosoful Kant. Astronomia este o știință grea, dar cea mai veche; aceasta a evoluat și cu deosebire este interesantă teoria lui Laplace asupra stelelor, a marginirii și a numărului lor. Vieța nu poate fi acceptată în sistemul solar; nefiind aci posibilă, probabil este în alt sistem, oricum este foarte puțină față de imensitatea spațiului.

„*Dr. Alexandru Mocioni*“ a fost subiectul conferinței de Miercuri, sărbătoarea Bunelvestiri, ținută de păr. prof. Dr. Gh. Cotoșman. Sf. Sa a arătat personalitatea de mari proporții a acestui mare român, luptele lui politice și sprijinul pe care l-a dat Românilor, la numeroasele lor cereri și dureri, colective și individuale. Dr. Al. Mocioni a fost și om de știință. Ca biserican a luat parte la multe înfăptuiri pe terenul acesta, figurând consecutiv ca deputat în sinoadele eparhiale dela Caransebeș.

Despre „*Cetatea păcii*“ — cimitirele — a conferențiat păr. Aurel Stupariu făcând un istoric al culturii morților din antichitate și până azi. „Noi trăim prin legăturile noastre cu strămoșii, câtă vreme păstrăm aceste legături și prețuim memoria lor, vom fi vrednici de ei și de faptele lor“. Probabil vom publica și în foaie această interesantă și instructivă conferință.

La căpătâiul soldaților răniți. Infruntând greutatea călătoriei și răceala timpului P. Cuc. Sa Părintele Protopop Iosif Câmpianu însoțit de pâr. C. Dure în fruntea vestitului cor bisericesc din Orșova — a sosit Dumineca a trecut după masă la Băile Erculane spre a cerceta, mângâia și încuraja soldații bolnavi din Spitalul Z. I. — vizitând camerele bolnavilor. Doamnele, Domnișoarele și Domniile coriști, cu multă bunăvoință întindeau răniților darurile aduse: Cărți, alimente și țigarete. După terminare, corul sub conducerea D-lui C. Bătea, a cântat cântări religioase și patriotice spre bucuria bolnavilor și a celor de față. — Era târziu când acești mărinimoși oaspeți au putut pleca spre casă. Sfinția Sa Părintele C. Dure a lăsat un pachet cu cărți spre distribuire soldaților. — În numele Eroilor suferinzi cu adâncă recunoștință mulțumesc binefăcătorilor din Orșova. *Preot Dimitrie Popoviciu. Băile - Erculane.*

Generalul erou Ioan Dragalina va fi imortalizat în orașul nostru și prin ridicarea unui mare monument. În numărul viitor vom publica detalii în legătură cu această operă culturală și patriotică.

Predici în Catedrală. La Bunavestire a predicat pâr. prot. *Dr. Zeno Munteanu*, prof. de teologie. Astăzi, Dumineca Floriilor, predică pâr. prot. ic. sfior *R. G. Ancușa*, cons. ref. eparhial.

Note oficiale

Nr. 1377 Bs. 1942.

Venindu-ne la cunoștință că în unele parohii, Cucericii noștri preoți, înmormăntează după ritualul nostru obișnuit, pe cei ce s'au **sinucis**, fără nici o excepție, presupunând despre fiecare că a recurs la acest gest ne-
cugetat într'un moment de demență, ținem să atragem atențiunea preoțimei noastre ca pe viitor să se conformeze următoarele dispozițiuni:

Biserica noastră creștină a cinstit dela început trupurile celor adormiți în împărășire cu dânsa, căci, după învățătura Bisericii noastre ortodoxe, cei răposați vor învia la judecata universală cu trupurile lor.

Deaceia trupul creștinilor părăsit de suflet este petrecut la cimitir cu rugăciuni, cântări, și ceremonii de binecuvântare, pentru că înmormântarea bisericească este continuarea împărășirii Bisericii cu membrii ei drept-credincioși.

Și pentru acest fapt înmormântarea se deneagă, necreștinilor, sinucigașilor, celor ce mor în duel etc.

Dar având în vedere că denegarea înmormântării este una din cele mai grele pedepse bisericești, trebuie să se păsească cu multă înțelepciune la denegarea ceremoniilor și solemnităților înmormântării tradiționale bisericești. Cuc. preoți se vor conforma întocmai canoanelor sfinților părinți, și vor cerceta cu deamănuntul cauza care a determinat pe respectivul creștin la acest act necugetat de a-și curma viața, asupra căreia noi nu avem nici un drept, și în cazul că se va dovedi fie prin certificat medical fie prin mărturia rudeniilor și a vecinilor, că în momente de demență s'a sinucis, Va anunța urgent cazul Consiliului nostru eparhial, de unde va primi îndrumări, cum are să procedeze la înmormântarea respectivului sinucigaș.

În caz contrar nu se va prohodi, ci se va înmormânta la margina cimitirului.

Nu se admite înmormântarea sinucigașilor cu mai mulți preoți și cu fast, ci în cazuri motivate cu un singur preot, numai în epitrahil, serviciu de tot redus și fără tragerea clopotelor. În toate cazurile se va cere aprobarea P. Sf. Sale Episcopului nostru.

Orice abatere va fi aspru sancționată.

Caransebeș la 12 Martie 1942.

Episcop:

† **VENIAMIN**

Secretar eparhial:

Pr. Petru Toma

Nr. 1828 Es. 1942.

Se aduce la cunoștința tuturor oficiilor parohiale și protopresbiterale spre știre și canformare, că Ministerul de Finanțe, Direcția Timbrului, succesiunilor, lux, cifra de afaceri, spectacole și automobile — Serviciul Timbrului, sub Nr. 366.256 din 5 Februarie a. c. face cunoscut, că bunurile aparținând Episcopilor, Mitropolitilor și Patriarhiei Bisericii ort. rom. sunt **scutite de impozitul de echivalent** potrivit dispozițiunilor art. 16 § 4 din legea timbrului, nefiind vorba de imobile în sensul alin. C. al susmenționatului articol.

Caransebeș la 20 Martie 1942.

Episcop:

† **VENIAMIN**

Secretar eparhial:

Pr. Petru Toma

CONCURSE

În Baza decisului Ven. Consiliu Eparhial Nr. 604 B. din 13 Ianuarie 1942, se publică concurs, cu termen de **30 zile** dela prima publicare în Foaia Diecezană, pentru ocuparea postului de paroh la parohia de cl. III-a din comuna **Moniom**, protopopiatul Bocșei-montane.

I. BENEFICII:

1. Sesiunea parohială în extensiune de 30 jug.
2. Casa parohială.
3. Venitele stolare uzitate.
4. Birul parohial de 30 Lei de fiecare număr de casă.

II. INDATORIRI:

Preotul ales este obligat a-și îndeplini toate îndatoririle preoțești și parohiale, a predica regulat și a catehiza la școala primară din loc fără nici o altă remunerație. Toate impozitele după beneficiile de mai sus, cad în sarcina preotului ales.

Cei ce doresc să ocupe acest post, să se prezinte în sf. biserică în vre-o Duminecă sau sârbătoare, după ce mai înainte își vor fi exoperat binecuvântarea și respectiv învoirea P. S. S. Episcopului Veniamin și să și înainteze cererile, P. On. Oficiu protopopesc în Bocșamontană, adresate fiind consiliului parohial din Moniom.

Moniom, din ședința consiliului parohial ținută la 8 Martie 1942.

Președinte:

C. Ișfan Stan

adm. paroh.

Notar:

Petru Vuc

În înțelegere cu Oficiul protopopesc.

Dr. N. Iorgovan
Protopop

„MEHADIA” CASĂ DE PĂSTRARE S. P. A. ÎN MEHADIA.**Convocare.**

Domnii acționari ai casei de păstrare „Mehadia” societate pe acții sunt invitați a participa la a

XXXVII-a adunare generală ordinară,

care se va ține la 12 Aprilie 1942, la orele 10 a. m., în localul institutului cu următoarea

Ordine de zi:

1. Constituirea adunării generale și alegerea a 2 membrii pentru autentificarea procesului verbal și un președinte.

2. Prezentarea bilanțului, raportul Consiliului de administrație, al Consiliului de cenzori și darea absolutorului pro 1941.

3. Propuneri.

Pentru a putea exercita dreptul de votare, fiecare acționar trebuie să depună la institut până la 9 Aprilie 1942, orele 10 a. m. acția sa dimpreună cu cupoanele. În cazul că la data aci indicată nu s'ar prezenta acționarii necesari, adunarea se va ține la 19 Aprilie fără altă convocare, cu ordinea de zi publicată.

Consiliul de administrație.

Activ		Contul Bilanț încheiat la 31 Decembrie 1941.		Pasiv	
Casa: Numerar efectiv	130.217 19	Capital acționar	200.000		
Debitori beneficiari de legea lichid. datoriilor agricole	882.651 —	Fond de rezervă general	164.202 61		
Realit.: necesar exerc. com. de bancă	9.090 50	Fond de rezervă statutar	15.000 —		
Diverse	11.369 —	Fond de rezervă special	15.000 —		
Efecte: Titluri românești	15.660 —	Fond creanțe dubioase	168.000 39		
Spese advocaționale	8.708 —	Dep. spre fructificare: pe termen	351.148 43		
Pierderi rezult. din legea conversiunii	17.562 —	Depuneri blocate	144.702 76		
Mobilier	283 50	Creditori	15.300 —		
		Profit	2.187 —		
	1.075.541 19				1.075.541 19

Activ		Conturi de ordine.		Pasiv	
Cauțiuni statutare	3.000 —	Deponenți de cauțiuni statutare	3.000 —		
Ipoteci	1.415.100 —	Deponenți de ipoteci	1.415.100 —		
	1.418.100 —				1.418.100 —

Spese		Contul Pierdere și Profit pro 31 Decembrie 1941.		Venite	
Spese diverse	25.183 —	Chirie	8.800 —		
Impozite	19.003 —	Provisiuni	9.100 —		
Profit	2.187 —	Interese scont	23.800 —		
		Venite diverse	2.298 —		
		Venite din anul 1940	2.376 —		
	46.374 —				46.374 19

Mehadia, 31 Decembrie 1941.

ss. Martin Cincheza, director

ss. Simion Popescu, cont. aut.

Consiliul de administrație:

Grigorie Popescu George Magarin Martin Cincheza Ilie Ion Grula Zorescu Ion Trapșa (Bina)

Subsemnatul consiliu de cenzori am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină ordine și consonanță cu registrele institutului.

ss. Samuilă Vlăducean

ss. Iosif Tepeniag

ss. Josif Rittersporn

ss. Ioan Blidariu